

Landstingsstyrelsen/koncernledning

Landstingsfullmäktige

Revisionsberättelse för Landstingsstyrelsen år 2006

Vi har granskat Landstingsstyrelsens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2006. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed, landstingets revisionsreglemente och fastställd revisionsplan. Granskningen har i huvudsak varit inriktad på övergripande styrning, uppföljning och kontroll av landstingets verksamheter. Granskningen har haft den omfattning och inriktning som framgår av bifogade *Årsrapport 2006 Landstingsstyrelsen* med bilagor.

Det ekonomiska resultatet för landstingskoncernen uppgår till – 2.149 mkr. Det stora underskottet kan hänföras till jämförelsestörande kostnadsposter för uppräknig av pensionsskuld, avsättning för principbeslutad omstrukturering m.m. Dessa poster är öppet och tydligt redovisade. Sättet att redovisa kan dock enligt de sakkunnigas och vår bedömning inte i alla delar anses överensstämma med god redovisningssed.

Bortsett från de jämförelsestörande engångsposterna föreligger ett positivt resultat om +1.186 mkr. Ökade skatteintäkter och positivt finansnetto mer än uppväger de kostnadsökningar och budgetöverskridanden som föreligger. Den löpande ekonomiska redovisningen och övergripande ekonomiska kontrollen bedöms ha varit godtagbar. Fastlagda finansiella mål har uppnåtts. Det finns skäl för påpekanden om hanteringen av de jämförelsestörande posterna men vi noterar också att den löpande ekonomiska redovisningen och redovisningen för landstingets hela verksamhet i övrigt i allt väsentligt skett enligt god sed. Räkenskaperna bedöms i dessa delar som i huvudsak *rättvisande*.

Vad gäller kravet på ekonomisk balans bekräftar 2006 års resultat landstingets grundproblem med otillfredsställande eget kapital och små marginaler för den driftekonomiska utvecklingen. De ökande kostnaderna måste bättre bemästras. Det gäller särskilt de stora akutsjukhusen. En starkt långsiktig planering krävs.

Den samlade styrningen av verksamhet och ekonomi under 2006 bedöms som *ej helt acceptabel*. Den ekonomiska beslutsprocessen har påtagligt försämrats jämfört med tidigare år. Det gäller vårdsektorn och särskilt de stora sjukhusen. Kritik har också riktats mot oklarheter i styrningen av trafiksektorn.

Formerna för styrningen av vården har utvecklats när det gäller uppföljning och redovisning av vårdens innehåll och kvalitet. Det finns fortfarande behov av att utveckla beställarstyrningen och beställarens agerande gentemot vårdgivarna. I särskilda granskningar har revisionen konstaterat brister när det gäller väntetider och tillgänglighet till den psykiatriska vården. Genomförandet av beslutade strukturförändringar för vården pågår men det kan konstateras att utbyggnaden av närakuter och närsjukvård inte givit förväntade avlastningar på sjukhusens akutmottagningar.

Åtterrapporeringen till fullmäktige av hur givna uppdrag verkställts har också under 2006 varit bristfällig. Det gäller särskilt den samlade analysen och rapporteringen av verksamheternas tillgänglighet och kvalitet. Landstingsstyrelsen har det övergripande ansvaret för att detta åtgärdas. En fullgod redogörelse för verksamhetsutvecklingen och hur givna mål uppnåtts är viktig för revisionens ansvarsprövning.

Den interna kontrollen bedöms med något undantag som *tillräcklig*. Vi vill påminna om landstingsstyrelsens ansvar för effektiviteten och affärsmässigheten i den samlade upphandlingsverksamheten. På IT-området noterar revisionen behovet av stärkt samordning och stor uppmärksamhet vid hanteringen av patientsäkerheten.

Årsredovisningen har i huvudsak upprättats i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Vi noterar de sakkunnigas bedömning vad gäller redovisningen av de särskilda jämförelsestörande posterna men finner också att redovisningen i övrigt i allt väsentligt bedömts som rättvisande. *Det ekonomiska resultatet för 2006 understryker att den långsiktiga ekonomiska planeringen nu måste stärkas.*

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för ledamöterna i Landstingsstyrelsen.

Vi tillstyrker att landstingets sammanställda årsredovisning fastställs.

Vi överlämnar och åberopar i övrigt revisionskontorets rapport.

Stockholm 2007-03-23

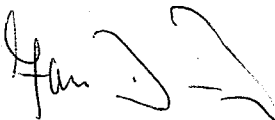
Georg Jönsson

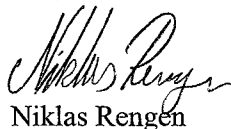
Kenneth Strömberg

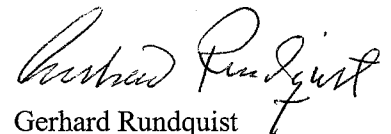
Lars Berkesten

Jan Demuth

Niklas Rengen

Gerhard Rundquist

Bilaga: Årsrapport 2006 för Landstingsstyrelsen

Sammanfattning

Revisionen av Landstingsstyrelsens verksamhet under år 2006 har utgått från av de förtroendevalda revisorerna fastställd revisionsplan och utförts i enlighet med gällande lagstiftning, landstingets regelverk samt god revisionssed för kommunal verksamhet. Beslut, rapporter och protokoll från landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige har löpande följts.

De förtroendevalda revisorerna har under året haft genomgångar med finanslandstingsrådet landstingsstyrelsens presidium, samt företrädare för utskott och beredningar. Revisionskontoret har arbetat i fortlöpande kontakt med ansvarig tjänstemannaledning.

2006 års ekonomiska resultat

Resultatet för landstingskoncernen uppgår till – 2 149 mkr, en avvikelse mot budget med – 2 580 mkr. Resultatet belastas av jämförelsestörande poster om 3 335 mkr, som tydligt har redovisats i den framlagda årsredo-visningen. Det gäller avsättningar för pensionskostnader avseende sänkt diskonteringsränta samt förändrat livslängdsantagande (- 1 382 mkr), pensionskostnader avseende nytt pensionsavtal KAP KL (- 157 mkr), pensionskostnader för numera kommunanställda inom äldreården m.m. (Ädelreformen - 240 mkr), omstruktureringsåtgärder (- 600 mkr) samt en kapitalkostnadsersättning till Statens Järnvägar (- 956 mkr).

Bortsett från de jämförelsestörande posterna utvisas ett ekonomiskt resultat om + 1 186 mkr. Det positiva resultatet har i huvudsak sin orsak i ökade skatteintäkter och förbättrat finansnetto. Samtidigt har kostnadsutvecklingen för den löpande verksamheten överskridit budgetramarna såväl för vården som för trafiken. Särskilt kostnadsutvecklingen för de stora akutsjukhusen har varit påtaglig.

Vad gäller den löpande redovisningen, den kortperiodiska rapporteringen och den slutliga årsredovisningen för 2006 är revisionens samlade bedömning att denna hållit fortsatt god kvalitet. Prognoskvaliteten har varit godtagbar och den löpande redovisningen har gjorts enligt god sed.

Den löpande övergripande ekonomiska kontrollen får i huvudsak anses ha varit godtagbar. Revisionen noterar att delårsbokslutet fortsättningsvis kommer att tidigareläggas. För finansförvaltning och likviditetshantering föreligger ingen kritik. De av fullmäktige fastlagda finansiella målen har uppnåtts.

De jämförelsestörande posterna

De ovannämnda redovisningsåtgärderna för pensionskostnader, omstruktureringar m.m. har med hänsyn till posternas specifika karaktär, beloppsmässiga storlek och jämförelsestörande effekt blivit föremål för särskild granskning med stöd av oberoende utomstående redovisningsteknisk expertis. Expertbedömningen har avrapporterats med särskild PM, som bifogas denna rapport.

Expertbedömningen kan sammanfattas enligt följande:

- Ränteberäkningar och livslängdsantaganden följer inte givna rekommendationer från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Detta försvårar jämförbarhet och är inte i överensstämmelse med god sed.
- Vad gäller omstruktureringskostnaden och gjord avsättning framhålls att denna visserligen är beslutad men ej så framskriden i verkställighet att hela kostnaden bör påföras 2006 års resultatredovisning. Bedömningen är att redovisningen i så fall inte blir rättvisande.
- Vad gäller övriga jämförelsestörande poster föranleder dessa inga kritiska synpunkter från konsulterad expertis. Regleringen av AB SL:s ersättning till Statens Järnvägar har godkänts av den auktoriserade revisorn.

Med hänsyn till gjorda expertutlåtanden finner revisionskontoret vid den samlade bedömningen för sin del att hanteringen av de jämförelsestörande posterna inte framstår som helt förenlig med god kommunal redovisnings-sed. Hanteringen är tydligt särredovisad från räkenskaperna i övrigt men motiv och underlag är inte i alla delar tillfredsställande redovisade.

Till alla delar i övrigt bedömer revisionskontoret att de av landstings-styrelsen framlagda räkenskaperna för 2006 i allt väsentligt är rättvisande.

Balanskravet

Med redovisningen av ett underskott följer det lagfästa kravet att redogöra för hur man avser att, inom en treårsperiod, återställa den ekonomiska balansen. Landstingsstyrelsen har föreslagit fullmäktige att synnerliga skäl åberopas för att inte reglera underskottet. Revisionskontoret får för sin del notera detta och att det står fullmäktige fritt att besluta i frågan. Någon administrativ överprövning av detta kan numera inte ske.

Vad gäller sakfrågan om ekonomisk balans i SLL vill revisionskontoret påminna om det grundläggande kravet på en långsiktigt hållbar hantering av verksamhetsmässiga åtaganden och ekonomiska förutsättningar. Med 2006 års ekonomiska resultat bekräftas att landstingets ekonomiska problem kvarstår med otillräckligt kapital och långsiktigt små marginaler i den löpande driftekonomiska utvecklingen. De ökade kostnaderna måste bemästras. En långsiktig analys och planering krävs för finansieringen av de framtida stora investeringarna, driftkostnadsutvecklingen samt ökningen av pensionsutbetalningarna.

Styrning av verksamhet och ekonomi

Landstingsstyrelsens har i uppdrag att utöva den samlade styrningen av landstingets verksamhet och ekonomi. Granskningar under 2006 visar att formerna för den övergripande styrningen har brister när det gäller att åstadkomma en tydlig sammanhängande styrkedja. Det finns även brister när det gäller att ge fullmäktige en informativ redovisning av hur mål och uppdrag har genomförts under året, även om en viss utveckling har skett. Landstingsstyrelsen bör se över inriktning och former för sin styrning

genom budget och uppföljning. Syftet bör vara att skapa rimliga förutsättningar för landstingsfullmäktiges ledamöter att bedöma det verksamhetsmässiga och ekonomiska resultatet.

Hälso- och sjukvården är landstingets största verksamhet. Ändå saknar den samlade årsredovisningen till stora delar en redovisning av vårdens inne-håll, kvalitet och verksamhetsresultat. Däremot innehåller årsredovis-ningen för Beställare Vård numera en relativt god och välstrukturerad redovisning av vården ur ett befolkningsperspektiv.

Ekonomistyrningen behöver stärkas inom landstinget. Några resultaten-heter redovisar underskott och trenden visar fortsatt ökade verksamhets-kostnader under 2006. De närmaste åren kommer att präglas av en förändringsprocess i enlighet med fullmäktiges budgetbeslut. Mot denna bakgrund behöver den löpande verksamheten bättre präglas av budget-disciplin och aktiva kostnadsreducerande åtgärder.

Ägarstyrningen har utvecklats även om en del återstår. Nuvarande ägarpolicy och ägardirektiv bör kompletteras med att tydliggöra ansvar, roller och styrformer och andra strategiska delar i en utvecklad ägarstyrning.

Vad gäller beställarstyrningen av vården finns relativt väl fungerande former för att förmedla pengar/finansiering och uppdrag till vårdgivarna. Däremot saknas en tydlig beställarstrategi och ett gemensamt förhållnings-sätt för beställarnas företrädare. Utvecklingen av beställarstyrningen är givetvis också en fråga om vilken roll denna ges i landstingets över-gripande styrning. Oavsett att en särskild hälso- och sjukvårdsnämnd nu inrättats har landstingsstyrelsen det övergripande ansvaret för hur de landstingsövergripande styrsystemen fungerar i relation till varandra

Sammantaget bedöms styrningen som *ej helt acceptabel*. Brister som revisionen har påtalat tidigare år har alltså inte åtgärdats. Det gäller delar av ägarstyrningen. Det gäller också ekonomistyrningen och den ekonomiska beslutsprocessen som påtagligt har försämrats under året. Det gäller särskilt hanteringen av de stora sjukhusens ekonomi. Också för kollektivtrafiken och styrningen av SL föreligger allvarlig revisorskritik. Det gäller såväl oklarheter i relationen mellan den centrala landstings-ledningen och SL som brister i bolagets interna och externa styrning och kontroll. Förbättringar vad gäller kollektivtrafikens styrning, kontroll och resultatrapportering är ett gemensamt ansvar för landstinget centralt och berörda styrelser och nämnder.

Sjukvården

De totala kostnaderna för hälso- och sjukvården har inte oväsentligt överskridit budget. Under året har fullmäktige i särskilda beslut fått tillskjuta totalt 332,5 mkr. Beställarens kostnad var år 2006 totalt 34,6 miljarder kronor, vilket innebär ett överskridande i bokslutet på närmare 115 mkr. Orsakerna uppges vara i första hand utvecklingen av

läkemedelskostnader samt en kraftig besöksökning i primärvården (närmare 5 %).

För år 2006 redovisas att befolkningen är mer nöjd med vården än tidigare år och att tillgängligheten till vården ökat genom bl.a. etablering av när-akuter (totalt finns 13 stycken). Dessutom har det skett en viss ökning av befolkningens självupplevda hälsa. Samtidigt som tillgängligheten har ökat till närsjukvården har besöken också ökat både på sjukhusens akutmot-tagningar och på närakuterna, vilket kan tolkas som att närakuterna inte medfört någon påtaglig avlastning av sjukhusens akutmottagningar eller oplanerade besök hos husläkarna.

För att upprätthålla vårdgarantin redovisas att 173 mkr anvisats för bl.a. ”extrabeställningar”. Väntetiderna anges dock närma sig vårdgarantigränsen.

I granskningar under 2006 har revisionen bl.a. noterat:

- kvarstående brister när det gäller att leva upp till 1999 års tandvårdsreform och rätten för vissa grupper till uppsökande munhälsobedömning och nödvändig tandvård,
- att väntetiderna till neuropsykiatrisk utredning och behandling har förbättrats, men på vissa håll fortfarande är alltför långa,
- att en relativt stor andel berörda chefer i delar av länet anser att samverkan mellan primärvård och psykiatri fungerar dåligt i praktiken
- att även om tillgängligheten till vården förbättrats finns fortfarande lokala brister när det gäller primärvård och psykiatri.

Trafiken

2006 har varit ett speciellt år för trafiken genom försöket med trängsel-skatten. AB SL redovisar att antalet resande var större än det ökade utbudet av kollektivtrafiken. Även Waxholmsbolaget har haft en ökning av antalet passagerare. Trenden med minskat antal färdtjänstresor fortsätter. Andelen nöjda resenärer i SL-trafiken är inte högre än den var 2003, när inte uppsatta mål för 2006 och ligger mycket långt från de långsiktigare målsättningarna. Resenärerna hos Waxholmsbolaget och Färdtjänstnämnden är mer nöjda.

Vad gäller SL:s verksamhetsutveckling noteras fortsatt allvarliga problem med trafikens tillgänglighet, punktlighet och kvalitet. Revisionen har också påmint om trygghets- och säkerhetsfrågorna för resenärer och personal. Resenärernas omdömen om kollektivtrafiken bekräftar en på alltför många områden oacceptabel kvalitetsnivå. Det gäller särskilt pendeltågstrafiken där omedelbara förbättringar krävs.

Styrfrågorna för AB SL behöver bli föremål för klarlägganden. Det gäller såväl relationen mellan bolaget, fullmäktige och den centrala landstingsledningen som frågor kring AB SL:s interna styrning och relation till

entreprenörer och intressenter. Också frågor kring styrelsens och VD:s ekonomiska kontroll behöver klargöras.

Miljöfrågor

Landstingets miljöarbete redovisas med utgångspunkt från målen i Miljö Steg 4, med förbehållet att bedömningarna är preliminära och att mer utförlig slutredovisning av detta program sker senare under våren.

I redovisningen framhålls bland annat att spårtrafiken fullt ut drivs med förnybar el, att SL nått målet om 25% förnybara drivmedel i busstrafiken, att 75% av värme och el kommer från miljöanpassade energikällor, att en lustgasspjälkare installerats vid Karolinska universitetssjukhuset Huddinge samt att certifierade miljöledningssystem nu finns i alla landstingets verksamheter.

Revisionen kommer i särskild ordning att granska den slutliga redovisningen av Miljö steg 4.

Intern kontroll

Den interna kontrollen har i samband med 2006 års granskning, med enstaka undantag, bedömts vara *tillräcklig*. Under 2006 har arbete pågått med upprättande av intern kontrollplaner. Några nämnder och styrelser har ännu inte fattat beslut om intern kontrollplan, men arbete pågår.

En granskning har genomförts av GVD (Gemensam Vårdokumentation) som visar på problem, som behöver åtgärdas innan ett breddinförande sker. Det gäller bl.a. ytterligare teknisk analys innan projektstart, strategisk framförhållning för IT-stöd i vården samt etablerandet av en enhetlig teknisk standard för journalsystem inom landstinget.

Granskningen av den centrala upphandlingsenheten och av SMIL-projektet (Smarta inköp i landstinget) visar att det krävs ett bättre helhetsgrepp om landstingets upphandlings- och inköpsverksamhet. Det är viktigt att tydliggöra styrelsernas ansvar för att tillvarata gjorda erfarenheter och ta hem vinster. Det finns ytterligare betydande besparingspotentialer.

Landstingsstyrelsens samlade årsredovisning för 2006

Enligt revisionens bedömning har informationsinnehållet i årsredovisningen 2006 i flera avseenden utvecklats positivt jämfört med år 2005. Det återstår dock, som ovan framhållits, att bättre återredovisa verksamhetens innehållsmässiga utfall och kvalitet. Det är angeläget att landstingsledningen till kommande år väsentligt förbättrar detta.

Revisionen har också, som ovan redovisats, synpunkter på hanteringen av de stora särskilda jämförelsestörande posterna. Räkenskaperna bedöms i denna del vara ej helt förenliga med god kommunal redovisningssed. För övrigt bedöms årsredovisningen i allt väsentligt vara rättvisande och upprättad i enlighet med kommunallagen och lagen om kommunal redovisning.

AB Stockholms läns landstings Internfinans

Handwritten scribbles on the left margin.

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i AB Stockholms Läns Landstings Internfinans

Organisationsnummer 556449-9183

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i AB Stockholms Läns Landstings Internfinans för räkenskapsåret 2006. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

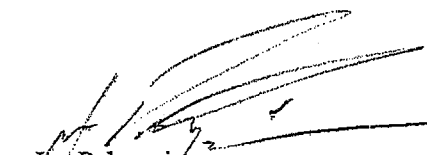
Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen, disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 16 februari 2007

Jan Larsson
Auktoriserad revisor

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

Landstingsfullmäktige
Årsstämman i
AB Stockholms läns landstings Internfinans
Org.nr 556449-9183

Granskningsrapport för AB Stockholms läns landstings Internfinans år 2006

Vi lekmannarevisorer har granskat AB Stockholms läns landsting Internfinans verksamhet år 2006.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, landstingets revisionsreglemente samt med utgångspunkt från fastställd revisionsplan för år 2006. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning och har givit det resultat som redovisas i bifogade *Årsrapport 2006 för AB Stockholms läns landstings Internfinans*.

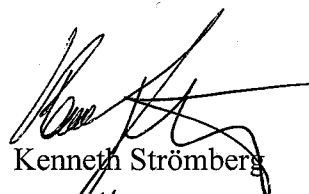
Vi bedömer sammantaget att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer därtill att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi överlämnar och åberopar i övrigt revisionskontorets rapport.

Stockholm 2007-03-23

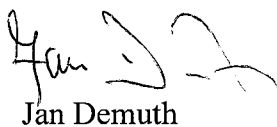
Georg Jönsson

Kenneth Strömberg

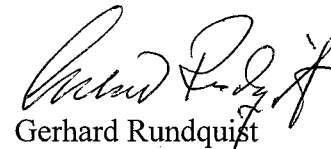
Lars Berkesten

Jan Demuth

Niklas Rengen

Gerhard Rundquist

Bilaga: Årsrapport 2006 för AB Stockholms läns landstings Internfinans.

Sammanfattning

Lekmannarevisorernas granskning av **AB Stockholms läns landstings Internfinans** år 2006 har utgått från fastställd revisionsplan och utförts i enlighet med gällande lagstiftning, landstingets regelverk samt god revisionsed för kommunal verksamhet. Protokoll från styrelsen har löpande följts.

Styrningen bedöms som **mycket bra**

Räkenskaperna bedöms av den auktoriserade revisorn vara **rättvisande**.

Den interna kontrollen bedöms sammantaget som **tillräcklig**.

	Oaccep- tabel	Ej helt Accep- tabel	Accep- tabel	Bra	Mycket bra	Trend ¹⁾
Styrning					X	↗
Den ekonomiska redovisningens kvalitet					X	→
Löpande redovisning					X	→
Årsbokslut					X	→

De administrativa kontrollernas kvalitet						
Ansvar/ Befogenheter					X	→
IS/IT					X	→
PA/Lönerutiner					X	→
Upphandling/inköp					X	→

1) Avser förändring jämfört med 2005. ↗ innebär ett bättre betyg → innebär oförändrat betyg ↘ innebär ett sämre betyg

Landstingshuset i Stockholm AB

Deloitte.

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Landstingshuset i Stockholm AB

Organisationsnummer 556477-9378

Jag har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Landstingshuset i Stockholm AB för räkenskapsåret 2006-01-01–2006-12-31. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm 2007-03-15

Leif Lundfors
Auktoriserad revisor

Landstingsfullmäktige
Årsstämman i Landstingshuset i
Stockholm AB
Org.nr 556477-9378

Granskningsrapport för Landstingshuset i Stockholm AB år 2006

Vi lekmanarevisorer har granskat Landstingshuset i Stockholm AB:s verksamhet år 2006.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmanarevisorerens ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet, landstingets revisionsreglemente samt med utgångspunkt från fastställd revisionsplan för år 2006. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning och har givit det resultat som redovisas i bifogade *Årsrapport 2006 för Landstingshuset i Stockholm AB*.

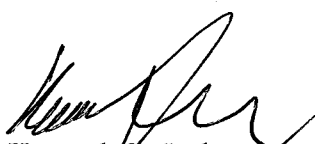
Vi bedömer sammantaget att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer därtill att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi överlämnar och åberopar i övrigt revisionskontorets rapport.

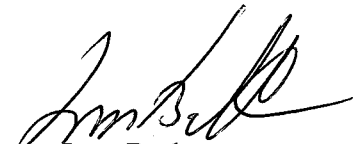
Stockholm 2007-03-23

Georg Jönsson

Kenneth Strömberg

Lars Berkesten

Jan Demuth

Niklas Rengen

Gerhard Rundquist

Bilaga: Årsrapport 2006 för Landstingshuset i Stockholm AB.

Sammanfattning

Lekmannarevisorernas granskning av **Landstingshuset i Stockholm AB** år 2006 har utgått från fastställd revisionsplan och utförts i enlighet med gällande lagstiftning, landstingets regelverk samt god revisionssed för kommunal verksamhet. Protokoll från styrelsen har löpande följts.

Landstingshuset i Stockholm AB (LISAB) är ett av Stockholms läns landsting (SLL) helägt bolag.

LISAB är moderbolag i en koncern med samma namn, i vilken alla helägda landstingsbolag utom bolag inom SL-koncernen.

LISAB har inga anställda och bedriver ingen egen verksamhet.

Bolagets ändamål och verksamhet regleras av dess bolagsordning. Enligt 3 § bolagsordningen är LISAB:s enda uppgift att äga och förvalta aktier i de aktiebolag som ingår i Landstingshuskoncernen.

LISAB har i sin roll som moderbolag att fungera som samordnare och tillse att de administrativa och redovisningsmässiga rutinerna följs.

År 2006 bestod styrelsen för LISAB av samma personer som fanns i Landstingsstyrelsens (LS) Ägarutskott.

Från och med år 2007 ansvarar LS produktionsutskott för ägarstyrningen av sjukvårds- och tandvårdsbolagen inom Landstingshuskoncernen. För ägarstyrningen av övriga bolag ansvarar LS strategiska utskott. Det råder person-union mellan styrelsen för LISAB och LS strategiska utskott.

LISAB:s styrelse har beslutat om intern kontrollplan den 23 januari 2007.

Omdöme för styrning lämnas efter bedömning av LISAB rutiner för uppföljning och rapportering av den ekonomiska utvecklingen för både moderbolaget och koncernen.

Vid granskningen av den ekonomiska redovisningens kvalitet har den auktoriserade revisorn inte iakttagit några väsentliga avvikelser från de kontrollmål som är tillämpliga för LISAB.

Den interna kontrollen har i allt väsentligt bedömts som tillräcklig.

Det omdöme som lämnas avseende de administrativa kontrollerna avser enbart ansvar och befogenheter.

	Oaccep- tabel	Ej helt Accep- tabel	Accep- tabel	Bra	Mycket bra	Trend ¹⁾
Styrning				X		→
Den ekonomiska redovisningens kvalitet						
Löpande redovisning				X		→
Årsbokslut				X		→

De administrativa kontrollernas kvalitet						
Ansvar/ Befogenheter				X		→
IS/IT	ET	ET	ET	ET	ET	
PA/Lönerutiner	ET	ET	ET	ET	ET	
Upphandling/inköp	ET	ET	ET	ET	ET	

1) Avser förändring jämfört med 2005. ↗ innebär ett bättre betyg → innebär oförändrat betyg ↘ innebär ett sämre betyg